

РЕШЕНИЕ

№ 2760

гр. София, 08.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 02.03.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора Стоянова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **12624** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ по реда на чл. 203 – 207 от АПК.

Образувано е по искова моба на о. р. подп. Ц. П. Д., живущ в [населено място], [улица], ет. 5, ап. 17 срещу няколко ответници – МТСП, НОИ, директора на НОИ [населено място] с искане за присъждане на обезщетение за нанесени имуществени вреди в размер на 200 000 лв. за неполучена пенсия и лихва за 19 години и неимуществена щета 100 000 лв., затова че той и съпругата му се разболяли и не получавал пенсия. Както и срещу МВР за уволнението му – нанесени имуществени щети 100 000 лв. и неимуществени 50 000 лв. След указание на съда исковата претенция е уточнена с молба от 01.08.2019 г. (л. 165). Ц. Д. претендира обезщетение в размер на 71 400 лв. имуществени вреди и 100 000 лв. неимуществени вреди, претърпени в периода от 15.10.1991 г. до 01.07.2007 г., вследствие на бездействие от страна на МВР. Ищецът твърди, че на 15.10.1991 г. подал рапорт за прекратяване на служебното му правоотношение с МВР, поради навършване на възраст и придобиване на осигурителен стаж за пенсиониране. Въпреки подаденият рапорт министърът на вътрешните работи не издал съответната заповед. Д. счита, че е налице незаконосъобразно бездействие от страна на МВР, изразяващо се в неиздаване на заповед за прекратяване на служебното му правоотношение, което бездействие го лишило от полагащата му се пенсия в периода от 15.10.1991 г. до 01.07.2007 г. В съдебно заседание, по молба на процесуалния представител на ищеца,

е допуснато изменение на иска по отношение на периода, като същия се счита предявен за периода от 02.04.1995 г. до 01.07.2007 г., както и размера на претендираното обезщетение за имуществени вреди – 50 000 лв.

В съдебно заседание доводите се поддържат от адв. В., назначен по реда на Закона за правната помощ.

Ответникът, Министерство на вътрешните работи, в писмен отговор и в хода на устните състезания оспорва исквата молба като неоснователна и недоказана. Изразява становище за изтекла погасителна давност за предявяване на иска.

Участващият по делото прокурор от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исквата молба.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, намира за установено следното:

Ц. П. Д. е изпълнявал длъжността старши инспектор в отделение „Стопанско“ при Регионална дирекция на вътрешните работи [населено място].

Видно от удостоверение рег. № 1001 от 26.01.1996 г., издадено от началник „Личен състав“ при РДВР – В. Ц. П. Д. е служил на офицерска длъжност в органите на МВР от 1968 г. до 1991 г.

Със Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г. на министъра на вътрешните работи Ц. П. Д. е уволнен на основание чл. 66, ал. 1, т. 3 от ЗМВР от 1991 г., поради причини, които го правят негоден да изпълнява служебните задължения на старши инспектор в отделение „Стопанско“ при РДВР - В., считано от сдаване на длъжността.

Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г. не е връчена на Ц. П. Д..

Старшина П. Д. Г. – технически сътрудни в отдел „Личен състав“ при РДВР – В. е съставила рапорт № 13217 от 25.10.1991 г. до директора на РДВР – В., в който посочва, че на 24.10.1991 г. провела телефонен разговор със съпругата на Д., като я помолила да предаде, че следва да се яви в „Личен състав“ за връчване на Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г. и акт за напускане длъжност. На 25.10.1991 г. уведомила Д. лично, но той отказал да се яви.

Съгласно Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г. на директора на РДВР – В. длъжността на подполковник Ц. П. Д. – старши инспектор в отделение „Стопанско“ при РДВР - В. се счита сдана от 01.11.1991 г.

В заповедта е посочено, че на 17.10.1991 г. Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г. е сведена до знанието на офицерския състав на дирекцията. На събранието е присъствал и подполковник Ц. Д.. След запознаването подп. Д. отказал да сдаде документите, намиращи се в касата му и напуснал града, поради което със заповед на директора е назначена комисия, която отворила касата и сдала по опис документите, намиращи се в нея на к-н Ц. Г. – началник отделение „Стопанско“. В следващите дни подп. Д. сдал оръжието и служебната си карта, но категорично отказал да подпише акт за напускане длъжността.

Освен представените с исквата молба, в хода на съдебното производство от страна на ищеца са представени доказателства с молба от 26.02.2018 г., жалба от 21.06.2019 г., жалба от 15.07.2019 г., жалба от 03.07.2019 г., две молби от 01.08.2019 г., писмен отговор от 16.09.2019 г., молба от 21.11.2019 г., молба от 25.11.2019 г., молба от 15.01.2020 г., писмен отговор от 17.01.2020 г., жалба от 24.02.2020 г., жалба от 28.02.2020 г.

С молба от 27.02.2020 г. от ответника са представени доказателства по опис.

При горната фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

По силата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4 ЗОДОВ обезщетението обхваща всички имуществени и неимуществени вреди причинени на гражданите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Тъй като имуществената отговорност по ЗОДОВ е обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността. Искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите (чл. 205 АПК).

Деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца /по аргумент от нормата на чл. 154, ал.1 ГПК, вр. чл.144 АПК/ е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безспорен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/ бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2. настъпили вреди и 3. наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се установят кумулативно/ едновременно, като липсата на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Съгласно разпоредбата на чл. 204, ал. 4 от АПК, когато искът се основава на незаконосъобразно действие или бездействие, същите се установяват от съда, пред който е предявен искът за обезщетението. Разпоредбата на чл. 205 от АПК регламентира, че искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

В разглеждания случай не се установява наличието на първата предпоставка от фактически състав на търсената от ищеца отговорност.

Ищецът твърди, че бездействието на ответника се състои в неиздаване на заповед за прекратяване на служебното му правоотношение.

От представените по делото доказателства се установява по безспорен начин, че твърдяното бездействие не е налице. Служебното правоотношение на Ц. П. Д. е прекратено на основание чл. 66, ал. 1, т. 3 от ЗМВР от 1991 г. със Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г. на министъра на вътрешните работи (л. 458).

Действително заповедта не е връчена на Д., но от представения рапорт рег. № 13217 от 25.10.1991 г. и Заповед № 297 от 30.10.1991 г. се установява, че ищецът е запознат със Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г. и е отказал да подпише същата.

От изложеното следва, че в случая не е налице неправомерно поведение от страна на

ответника, изразяващо се в непрекъснато правоотношението на ищеца, като при липсата на първия елемент от фактическия състав за ангажиране отговорността по реда на ЗОДОВ не е необходимо да се изследва наличието на останалите.

За пълнота следва да се отбележи, че в Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г., като основание за прекратяване на служебното правоотношение на Ц. Д. е посочен чл. 66, ал. 1, т. 3 от ЗМВР. Според процесуалния представител на ищеца ЗМВР не е действал към 15.10.1991 г., поради което заповедта почивала на несъществуващо правно основание. В тази връзка следва да се посочи, че Закона за Министерството на вътрешните работи от 1991 г. е обнародван ДВ бр. 57 от 16.07.1991 г. и е отменен с § 2, т. 1 от ПЗР на ЗМВР - ДВ, бр. 122 от 19.12.1997 г., като съгласно чл. 66, ал. 1, т. 3 от ЗМВР от 1991 г. офицерите и сержантите могат да бъдат уволнени по здравословни или други причини, които правят лицето негодно да изпълнява служебни задължения в министерството, т. е. ЗМВР от 1991 г. (вкл. разпоредбата на чл. 66, ал. 1, т. 3 от същия) е действал към 15.10.1991 г. – датата на издаване на Заповед № К 2452 от 15.10.1991 г.

По отношение на възражението на процесуалния представител на ответника за погасяване на исковата претенция по давност. Доколкото предмет на иска е обезщетение от твърдяно незаконнообразно бездействие на административен орган, приложима е общата петгодишна давност по чл. 110 от Закона за задълженията и договорите, като началният момент от който започва да тече давността за предявяване на иска е от момента на преустановяването на незаконните действия или бездействия. В този смисъл е т.4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004г. на ВКС, т.4, съгласно която при незаконни действия или бездействия на административните органи, началният момент на забавата, както и началния момент на погасителната давност за предявяване на иска за обезщетение е от момента на преустановяването им. В случая обаче, тъй като не се установи такова бездействие, въпросът за изтичане на давностен срок от преустановяването му за иск за вреди е безпредметен.

Предвид изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен, поради липсата на една от кумулативно предвидените в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ материалноправни предпоставки, обуславящи отговорността на държавата за вреди. С оглед наличието на недоказан и неоснователен иск на предявеното основание съдът не следва да обсъжда претендирания от ищеца размер на имуществените и неимуществени вреди.

Така мотивиран, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Ц. П. Д., живущ в [населено място], [улица], ет. 5, ап. 17 иск срещу Министерство на вътрешните работи за заплащане на обезщетение в размер на 50 000 лв. имуществени и 100 000 лв. неимуществени вреди, претърпени в периода от 02.04.1995 г. до 01.07.2007 г., вследствие на бездействие от страна на МВР, състоящо се в неиздаване на заповед за прекратяване на служебното му правоотношение.

Решението може да се обжалва чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ:

